

Џејмс Кер-Линдзи, директор Центра за југоисточну Европу угледне Лондонске школе за економију, говори за "Новости". Београд мора да води рачуна о односима са Москвом док се не нађе коначно решење за Косово и Метохију.

На Западу се често представља да су симпатије земаља на западном Балкану окренуте ка Русији, али ми који пратимо регион Балкана знамо да то није тако, да је лојалност тамошњих земаља много више на страни Запада. Ово у разговору за "Вечерње новости" истиче Џејмс Кер-Линдзи, директор Центра за југоисточну Европу Лондонске школе за економију и политичке науке.

Своју тврдњу да је лојалност земаља Балкана много већа према Западу, Линдзи образлаже:

- У појединим случајевима видели смо да су земље региона врло јасно стале на страну ЕУ и Запада, као што је то учинила Црна Гора, иако се говорило да тамо привреду контролишу Руси. Или, многи на Западу намећу слику како се Србија двоуми између Запада и Русије. Напротив, дела показују да српска влада зна да је будућност Србије са Западом. Наравно, ту постоји питање Косова, што значи да Београд мора да води рачуна о везама са Москвом.

*** А коме су окренуте искрене симпатије и наклоност Београда?**

- Мислим да има много доказа који говоре да Србија јасно нагиње ка Европској унији. Опасно је поједностављивати ствари, а то многи медији на Западу раде, када је о проруским симпатијама у Србији реч. Слика није црно-бела и очито је да постоје много ближе везе Србије са Западом него што се то види

*** На Западу поједини медији и организације сугеришу да је Србија нека врста руског "тројанског коња" на Балкану.**

- Има таквих сугестија. Али, не мислим да је то тачно. Постоји много подршке за Русију у ширем становништву, међутим у влади знају да је будућност са ЕУ. Све се своди на две ствари: не могу да се прекину јаке везе са Русијом због симпатија јавности и, друго, Србија зависи од руског вета у Савету безбедности док се не нађе коначно решење за Косово.

*** Како гледате на улогу Русије на Балкану?**

- Морамо да схватимо, допадало нам се то или не, да улазимо у нову еру односа Русије са Западом. Постоји бојазност како ће то све да изгледа. Управо је југоисточна Европа битна тачка и зато је важно разумети природу односа према Русији и њену улогу у тим земљама. Русија тражи прилику да шири утицај преко економије, политике, али и кроз такозване "меке моћи", кроз гас и енергенте. Запад треба схватити да ако жели да успе у овом делу Европе мора више да понуди земљама региона. Кључно је питање када ће се преостале земље придружити ЕУ. А одлука ЕУ да укине функцију комесара за проширење послала је негативну поруку.

*** Будући да је на помолу све јачи сукоб са Русијом, мислите ли да ће то подстаћи ЕУ да више понуди Србији?**

- Придруживање ЕУ је технички процес који се своди на усклађивање закона и система принципа који важе у Унији. Дакле, не може доћи до разводњавања услова који важе у свим земљама. Ипак, постоји простор на политичком нивоу. У случају Србије кључни су поглавље 35 и Косово. Колико видим, чини се да нико не зна како тај проблем да се реши.

ЗАПАДУ НИЈЕ ЈАСАН ЦИЉ МОСКВЕ

На једном од најугледнијих светских универзитета - Лондонској школи за економију и политичке науке (ЛСЕ) - одржана је, уз подршку НАТО-а, целодневна конференција посвећена улози Русије на Балкану. Говорили су научници са Оксфорда и из Лондона који се баве Русијом и Балканом, као и стручњаци из Русије, Србије и региона. Међу њима је био и Џејмс Кер-Линдзи.

Конференцију је отворио Андру Расбаш, из Директората Европске комисије за проширење и суседство, задужен за западни Балкан. Он је истакао неколико питања на која одговори њему, као представнику ЕК, нису јасни:

- Однос Москве је различит са сваком од земаља на Балкану, али је питање шта је главни циљ. Отказивање "Јужног тока" потпуно ме је изненадило. Намеће се питање да ли је западни Балкан из руске перспективе циљ сам по себи, односно да ли је циљ само да се имају добри односи или је део веће игре?

Милан Динић

(Вечерње новости)